

ὅτι αἱ κεφαλαὶ αὐτῶν ἦσαν κεναὶ ἐννοιῶν καὶ μόνον τύπων ματαίων πλήρεις. Ἡ μεταρρυθμιστικὴ ἐλαφρότης προέβη ἐπὶ τοσοῦτον ἐν Κων)πόλει ὥστε πρὸ δύο ἐτῶν ἦν ἀκοῦσαι τῶν ἀπὸ πάσης παιδαγωγικῆς ἐπιστήμης ἀθῶων ἀνθρώπων τοῦ Γαλατᾶ διακηρυσσότων ὅτι εἰσάξουσι μὲν εἰς τὴν ὑπ' αὐτῶν ἐφορευομένην Ἐμπορικὴν ἐν Χάλκῃ Σχολὴν τὴν διδασκαλίαν τῆς νεοελληνικῆς γλώσσης, οὐκ ἐπιτρέψουσι δὲ ἢ τὴν διὰ συγκρίσεως πρὸς ταύτην διδασκαλίαν τῆς ἀρχαίας Ἑλληνικῆς γλώσσης. Ἀλλὰ τῆς βλασφημίας αὐτῆς ἔνοχοι οὐκ ἦσαν οἱ ἀδαεῖς ἐκεῖνοι ἐμπορευταί. Εἶχεν αὕτη ἀνωθεν ἐξενεχθῆ ἀπὸ στομάτων ἐν οἷς ἡ γλῶσσα συνήθως κινεῖται ἄσχετος πρὸς τὰς ἐπιταγὰς ὑγειῶς ἐγούσης διανοίας. Οὐκ ἐπιθυμοῦμεν ἐρευνῆσαι ἐνταῦθα εἰ καὶ ἡ γραμματοκαπηλία συνετέλεσεν εἰς τὴν διασπορὰν τῶν ἀνιέρων αὐτῶν ἐννοιῶν, καθ' ἃς τὰ ἠθολογικὰ ἢ βιογραφικὰ ἀναγνωσματάρια δύνανται νὰ ἐμπνεύσωσιν ἢ ἦν χρηστὰ ὡς κατανοούμενα δῆθεν κάλλιον ἢ τὰ τέως ἐν ταῖς ἀρχαῖς τῶν Ἑλληνικῶν Χρηστομαθειῶν Ἑλληνικά κείμενα. Τὰ ἐνστιγα ἐκεῖνα ἀλλὰ εὐληπτα παραγγέλματα ἄπερ πλείστοι ἡμῶν ἔμαθον « Ἄκουσον, ὦ παῖ, τῆς ἐμῆς συμβουλῆς », οἱ Σχολαστικοὶ καὶ οἱ μῦθοι τοῦ Διῶπου, οὓς κάλλιστα κατανοοῦμεν εὐθύς ἅμα ἐθισθέντες εἰς τὴν καθαρὰν ἀνάγνωσιν, οἱ διάλογοι τοῦ Λουκιανοῦ καὶ ἡ Κύρου Παιδεία τοῦ Ξενοφῶντος, δι' ὧν καὶ γώμεθα ὅτι ἐδιδάχθημεν τὴν μέθοδον τοῦ συναρμολογεῖν ἐν νοίας καὶ τὴν κατασκευὴν τῶν ὄρων τῆς σκέψεως εὐθέως ἅμα γενόμενοι ὅπως οὐν κάτοχοι τῆς συντάξεως τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης, πάντα ταῦτα ἀνεκρηύθησαν ὑπὸ τῶν βλασφημῶν θιασωτῶν τῆς νεοελληνικῆς γλώσσης ἀνεπιτήδεια πρὸς μόρφωσιν τῶν κεφαλῶν τῶν Ἑλληνοπαίδων.